

TOEKOMSTDAG DIEST 2030

RAPPORT

In januari 2019 besliste Diest om werk te maken van een participatieproject in het kader van de opmaak van het meerjarenbeleidsplan. In samenwerking met Levuur, een gemotiveerde projectgroep en enthousiaste ambtenaren uit verschillende afdelingen, resulteerde dit in:

- een helikoptergroep die eerste ambities en aandachtspunten inzake participatie benoemde;
- 80 flitsgesprekken door ambtenaren en vrijwilligers;
- 70 deelnemers aan 4 participatiemomenten op 10 juni;
- 55 deelnemers aan een participatiemoment voor kansengroepen op 13 juni.

De centrale thema's en richtinggevende vragen van dit eerste stadsbrede participatietraject waren:

Vlotte mobiliteit

- Hoe zorgen we voor een vlotter verkeer in Diest?
- Hoe maken we Diest verkeersveiliger?
- Welke vernieuwende technologieën kan Diest hiervoor gebruiken?

Zorgzame stad

- Hoe maken we van Diest een plek waar iedereen zich thuis voelt?
- Hoe zorgen we voor meer sociaal contact tussen Diestenaars?

Eigentijdse dienstverlening

- Hoe kan de stad betere dienstverlening bieden aan alle Diestenaars?
- Hoe kan Diest beter communiceren met de inwoners?
- Welke vernieuwende technologieën kan Diest hiervoor gebruiken?

Aangenaam wonen (stads- en dorpsontwikkeling)

- Hoe maken we wijken/dorpen aangenamer om te wonen?
- Waar is er nood aan meer groen?
- Hoe bewaren we de leefbaarheid van het stadscentrum?

Een levendige stad (sport/recreatie/cultuur)

- Hoe organiseren we meer en betere activiteiten en evenementen?
- Wat kan Diest doen voor bruisende ondernemingen, winkels en horeca?
- Hoe krijgen we de Diestenaar meer in beweging?

Een klimaatvriendelijke stad

- Hoe kan Diest zorgen voor minder CO2-uitstoot?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de Diestenaar minder vervuilende vervoersmiddelen gaat gebruiken?

We brengen in dit rapport de uitkomst van deze inspraakmomenten samen. Het document kwam tot stand door de tafelbegeleiders van de 4 participatiemomenten van 10 juni. De projectgroep binnen de administratie voegde ook de uitkomst van het participatiemoment met kansengroepen van 13 juni toe. Levuur verzorgde de eindredactie, en het laatste hoofdstuk 'reflecties'.

Naast dit rapport is er ook een oplijsting voorhanden met:

- Sterktes & frustraties vanuit de beleving en de bril van de betrokken burgers.
 - Gebalde quotes uit de flitsgesprekken.
-

Mobiliteit

De stad investeert in een slimmere, vlottere mobiliteit door een verstandig mobiliteitsplan.

Het verkeer op de ring is zo georganiseerd dat er een betere doorstroming van het verkeer is, op de toegangswegen naar het centrum en in het centrum zelf. Vooral tijdens de piekmomenten moet gezocht worden naar een oplossing. De rondes van de afvalophalers worden beter ingepland (wanneer de ochtendspits in de stad begint is het afval al opgehaald en zijn ze in de deelgemeentes bezig).

De markt in het centrum is verkeersvrij. Auto's worden door een goede signalisatie afgeleid naar ondergrondse parkings en parkings aan de rand van de stad. Op deze manier kan de stad autoluw worden. Doordat er veel parkings zijn, moet er in het centrum niet meer bovengronds geparkeerd worden. Er zijn voldoende plaatsen voor mindervaliden in de parkings dichtbij het centrum en het ziekenhuis. Bij grote drukte op zon- en feestdagen kunnen de ongebruikte parkings van winkels (Delhaize, Colruyt, ...) en scholen gebruikt worden. Aan de rand van de stad ligt een depot waardoor de overlast van het laden en lossen verkleind wordt. Kleine bestelwagens zorgen voor de leveringen in de binnenstad.

De stad is beter bereikbaar met openbaar vervoer, zowel vanuit andere gemeentes als vanuit de deelgemeentes. Er is een betere aansluiting vanuit de deelgemeentes naar het station toe (bv. parkings in de deelgemeentes die met een elektrische bus verbonden zijn met het station). Er zijn treinverbindingen van Diest naar de omliggende gemeentes. Het station (perron 2 en 3) zijn toegankelijk voor personen met een rolstoel, kinderwagen, koffer, ... Aangekomen in Diest (station, centrum of rand) kan er gebruik gemaakt worden van cambio-wagens, deelfietsen en deelsteps.

Een buurtbus, die flexibeler is dan de belbus, brengt inwoners van de deelgemeentes naar het centrum van de stad. Een tramverbinding tussen Beringen, Diest en Leuven zorgt voor verbindingen naar andere steden in de omgeving van Diest. De bussen rijden stipt en aansluitingen (ook tussen de NMBS en De Lijn) kunnen gehaald worden. Er worden extra bussen voorzien tijdens shopping- en culturele evenementen en op marktdagen. Is openbaar vervoer geen optie? Dan kan er gebruik gemaakt worden van de cambio-wagens die ook in de deelgemeentes beschikbaar zijn.

Er is een vlotte verbinding voor het fietsverkeer tussen de deelgemeentes en het centrum. In de stad is er ruimte voor veel fietsers. Er zijn fietsstraten, fietsparkings en er is een betere fietsaccommodatie. De financiering van dit alles gebeurt door middel van crowdfunding. Voetgangers wandelen over goed aangelegde voetpaden en hebben regelmatig rustpunten en zicht op groen tijdens het winkelen. Overal in de stad kan de burger zich oriënteren dankzij de vele wegwijzers. Doorhet trammetje naar de citadel kan iedereen de citadel bezoeken.

Automobilisten hebben aandacht voor de zwakke weggebruikers, ze letten op hun snelheid. Zowel in het centrum als in de deelgemeentes is het veilig om naar school te gaan. Bussen brengen de kinderen veilig naar school, ook indien ze niet in de onmiddellijke omgeving naar school gaan.

Als er evenementen of wegenwerken zijn, wordt er duidelijk en tijdig gecommuniceerd wat er gaat gebeuren, hoe lang en wat de alternatieven zijn.

EIGENTIJDSE DIENSTVERLENING

De burgers kunnen gemakkelijk terecht bij de stadsdiensten dankzij de ruimere openingsuren (ook buiten de werkuren van de burger). Er moet niet altijd een afspraak gemaakt worden, er zijn meerdere vrije inloopmomenten. Een afspraak maken kan op verschillende manieren (telefonisch en digitaal).

Voor elementaire dienstverlening kan de inwoner terecht op een vaste spreekdag in het lokale dienstencentrum dat elke deelgemeente nu heeft.

Voor bepaalde moeilijkere zaken (bv. aanvraag omgevingsvergunning) is er een helpdesk waar burgers terecht kunnen die vragen of wat ondersteuning nodig hebben. Deze helpdesk is ruim bereikbaar, bv. tot 22 uur 's avonds.

Er is een centraal aanspreekpunt waar burgers terecht kunnen met allerlei vragen zoals bv. het bestaan van premies, vragen over hoe iets te organiseren, ... die ook doorverwijst naar de juiste organisaties, contactpersonen, ...

De dienstverlening is correct en de medewerkers zijn klantvriendelijk en klantgericht. Zo kan er flexibel ingespeeld worden op ad hoc vragen (bv. indien stadsarbeiders een gemelde put in de weg vullen en ze zien een ander put in het wegdek of dit wordt aan hun gemeld, moeten ze deze tweede put ook kunnen vullen en niet wachten op een melding).

De stad communiceert met haar burgers op een beter manier, en op een wijze die aangepast is aan de leeftijd en doelgroep (app, sms, speaker). Een buurtraad of een buurtverantwoordelijke kan hier ook een rol in opnemen (zie verder).

De stad treedt streng op tegen sluikestorten, zowel in het centrum als in de deelgemeentes. Als het afval op een foute dag wordt buiten gezet, wordt de verantwoordelijke beboet. In het containerpark wordt losse PMD aanvaard.

AANGENAAM WONEN

Een goede bereikbaarheid is van fundamenteel belang bij stadsontwikkeling. De stad is autoluw, maar niet autovrij. Er wordt voldoende gecontroleerd op het naleven van de zone 30 in het centrum en het respecteren van de rijrichting. De stad zet in op betaalbaar wonen en parkeren. Hiervoor wordt een systeem van slim parkeren met sensoren uitgebouwd en met voldoende lange perioden voor gratis parkeren.

Er wordt op de bovenverdiepingen van commerciële panden gewoond. De taks op leegstand bestaat nog steeds. Er zijn voldoende sociale woningen zodat de wachtlijst is weggewerkt. Woningen zijn aangepast aan de verschillende samenlevingsvormen: woningen voor grote gezinnen, alleenstaanden, ... en de verschillende sociale en financiële context van de burgers. Kandidaten voor een sociale woning krijgen ondersteuning bij hun aanvraag. Er is ondersteuning voor inwoners die moeite hebben met het huren van een huis omwille van hun persoonlijke situatie. Er zijn financiële tegemoetkomingen voor de steeds hogere energieprijzen en het betalen van de waarborg.

Bouwers worden gestimuleerd om te denken aan kangoeroewonen en om een huis te bouwen dat tot op hoge leeftijd bewoond kan worden. Inwoners worden gestimuleerd om een voortuintje te maken i.p.v. de ruimte te gebruiken als parkeerplaats. Zowel in het centrum als in de deelgemeentes is er aangepaste huisvesting (bv. service flats) die ervoor zorgen dat inwoners oud kunnen worden in de plaats waar ze gewoond hebben.

De publieke ruimte is toegankelijk. Er is o.a. meer aandacht besteed aan de voetpaden, zitbanken, meer vuilnisbakken en depots voor hondenpoep in het straatbeeld en de mogelijkheid om naar het toilet te kunnen gaan. De speelpleinen in de stad en deelgemeentes worden onderhouden en aantrekkelijk gemaakt. Er zijn speelstraten.

De ruimte in de stad wordt meervoudig en slim gebruikt (o.a. multifunctionele infrastructuur, verschillende verenigingen die elkaars lokalen kunnen gebruiken). De vrije ruimte wordt doordacht en nuttig gebruikt. De open ruimte, en de monumenten in de open ruimte, zijn verzorgd. Er is sociale controle door vrijwilligers in deze open ruimtes. Er wordt aan inbreiding gedaan i.p.v. aan verdere uitbreiding: appartementen (maar geen hoogbouw) in de plaats van nieuwe verkavelingen. In de deelgemeentes is het dorpszicht en het landelijk karakter behouden.

De “groene longen met de blauwe ader” is uitgebouwd met een Demer-belevingscentrum en een waterkracht-investering op de Demer. Om voldoende groen in de stad te houden vraagt de stad bij nieuwe projecten dat er minimaal een wettelijk percentage van groen en open ruimte behouden blijft (groene eilanden bij nieuwbouwprojecten). De stad blijft de groendaken subsidiëren, overal zijn er bloemen en de parken zijn (op een toegankelijke wijze) met elkaar verbonden. Er worden milieudagen georganiseerd waar kinderen een boom kunnen planten.

In de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (GECORO) is participatie van de buurtbewoners toegelaten. Dit kan door wederzijdse transparantie.

Om afval uit het straatbeeld te halen zijn er ondergrondse afvalcontainers voorzien. Er wordt een boete gegeven als het afval foutief wordt buiten gezet en zwerfvuil wordt regelmatig uit het straatbeeld verwijderd.

De centrummanager is nog steeds in functie en houdt zich met meer bezig dan enkel het stimuleren van ondernemen.

De stad zet in op innovatieve projecten, specifieke niches of kennisontwikkeling en dit in samenwerking met het onderwijs en bedrijven zodat Diest op de kaart gezet wordt.

De bestaande industrieterreinen worden uitgebreid in functie van de tewerkstelling, maar er worden geen nieuwe industrieterreinen aangelegd.

LEVENDIGE STAD

Diest is een levendige stad waar er altijd wel iets te doen is. Ook 's avonds en op zon- en feestdagen valt er heel wat te beleven voor jong en oud.

Jongeren kunnen elke dag terecht in het buurthuis waar verschillende (goedkope) activiteiten worden georganiseerd. Volwassenen hebben de mogelijkheid om op een goedkope manier creatieve opleidingen te volgen in de avonduren. Inwoners met een tuin die er zelf niet in kunnen werken, stellen hun tuin beschikbaar voor andere bewoners met groene vingers. Het is aangenaam wandelen in het Molensteen en het Broek dat nu ook toegankelijk is voor wandelaars. Er zijn ruimtes/plaatsen waar kunstenaars elkaar ontmoeten en aan kunstcreatie- en beoefening kunnen doen. Diest heeft ook zijn eigen cinema.

De monumenten zijn goed onderhouden en sommige monumenten hebben ondertussen een nieuwe invulling gekregen (kerken).

In Diest is er zowel een evenementenloket dat mensen helpt om evenementen te organiseren en de barrière tussen ambtenaar en vrijwilliger helpt te overbruggen. Daarnaast bestaat er ook een centraal meldpunt waar inwoners hun ideeën over zaken die Diest aanbelangt kunnen melden.

Centrum

Het centrum is autovrij of autoluw. Bewoners en leveranciers hebben badges. Door de ondergrondse parking, is er geen nood meer om bovengronds te parkeren op de grote markt zodat de markt één groot terras is geworden. De horeca kent hoogdagen.

Het is makkelijk om in het fietsvriendelijke en –veilige Diest rond te rijden dankzij de goede fietsstallingen en fietsbeddingen. Een eigen fiets is niet meer nodig door de verhuur van fietsen en elektrische steps door de stad.

In heel de stad is er veel groen en bomen. In het park zijn er ontmoetingsplaatsen zoals de infirmerie in het park Cerkel. Er zijn multifunctionele zitbanken die ook als bloembak gebruikt worden. Het straatbeeld wordt opgefleurd met creatieve projecten zoals Tommy de gorilla, tour elentric (kunst, graffiti), de bezetting en een vrij podium voor Diestenaars gekoppeld aan een optreden van een bekender figuur op de Grote Markt in Diest.

De doorstroom van de Demer is verhoogd zodat er bootjes en kano's op kunnen varen. De oevers van de Demer (bvb. Aan de Zichemsepoort) zijn goed onderhouden en voorzien van zitbanken en picknicktafels aan de kant van de citadel.

Het is betaalbaar wonen in Diest, er zijn zelfs hippe woningen zoals tiny houses. Als je wilt renoveren krijg je snel een antwoord van het stadsbestuur en zijn de extra kosten bij de renovatie (bvb. Inname publiek domein om een container te plaatsen op een parkeerplaats) schappelijk.

De aantrekkelijke werkomgeving trekt werkgevers aan.

Levend en bloeiend sociaal leven in elke deelgemeente

In elke gemeente zijn er activiteiten voor elke doelgroep. Er zijn voldoende mogelijkheden zodat lokale verenigingen zich kunnen organiseren, en dit in alle deelgemeentes (voorzien van de nodige lokalen, die betaalbaar en goed onderhouden zijn). De stad organiseert buurtrecepties (cfr. Nieuwjaarsreceptie) in elke deelgemeente zodat burens elkaar kunnen ontmoeten en stimuleert de organisatie van burenbijeenkomsten.

Bij de lokale handelaar, in de nieuw aangelegde mini-parkjes, speeltuinen en petanque-plaatsen ontmoeten burens elkaar. Er worden gespreksnamiddagen georganiseerd in elke deelgemeente zodat mensen met elkaar kunnen verbinden.

Sport

Er is een gevarieerde sportinfrastructuur, centraal of decentraal georganiseerd afhankelijk van de sport. In elke deelgemeente is er een voetbalpleintje, basketbalterrein, skatepark, ... waar jongeren vrij (niet via een organisatie) kunnen sporten. Er worden 'start to bike' en 'start to swim'-lessen georganiseerd. Op deze plekken is er sociale controle door vrijwilligers. Over de gemeente- en provinciegrenzen heen wordt er samengewerkt tussen sportverenigingen, tussen sport en cultuur (organisatie van een olympische spelen van Diest waarbij gezinnen kunnen deelnemen).

De openingsuren van het zwembad zijn zeer uitgebreid. Er is evenwel aandacht voor rustige zwemmomenten voor ouderen en andere groepen die nood hebben aan rust. Diestenaars hebben voorrang bij inschrijving voor zwemlessen voor kinderen.

Inwoners en bezoekers van Diest leren de stad op een andere manier kennen door de cityrun.

Bibliotheek

De bibliotheek is een belevingsplaats: een hippe plaats waar je ook een bar hebt of in de tuin kan lezen. Dit kan ook op andere plaatsen zoals bv. de Citadel.

Citadel

Het potentieel van de citadel is optimaal benut: de citadel is een "levende stad in de stad", een aantrekkingspool voor de stad. Het is voortgekomen dankzij een burgerinitiatief. De citadel heeft veel potentiële functies om te ontwikkelen: hotel, bib, zorgfunctie, sportverenigingen, bedrijventerrein, belevingscentrum ontmoetingsruimte voor kunst- en cultuurverenigingen en artiesten, ... Er is ruimte voor een divers aanbod aan activiteiten, sociaal, vrije tijd, cultuur waarbij aandacht besteed wordt aan de drempels van de kansengroepen (prijs, mobiliteit, informatie). De citadel is goed bereikbaar, er is een toegankelijke verbinding tussen het centrum en de citadel ((glazen) lift, roltrap, tram, ondergrondse doorgang).

Begijnhof

Naast de citadel is het begijnhof het visitekaartje van de stad. Het potentieel van dit erfgoed is volledig benut en telt nu zeer veel bezoekers. Er valt van alles te beleven en te zien. De lokale horeca zijn 7 dagen op 7 open tijdens het toeristisch zomerseizoen. De huisjes zijn volledig in orde gezet en worden bewoond.

Halve maan

De halve maan trekt veel Diestenaars aan. De ouders genieten van een drankje op één van de vele terrassen terwijl de kinderen zich uitleven op het avonturenparcours.

De Warande

Sportverenigingen hebben hun thuis gevonden in De Warande. De sportinfrastructuur is vernieuwd, het is nu de modernste sporthal van de stad. Doordat er meer verlichting is, komen de mensen er 's avonds ook een wandelen en genieten ze overdag van een gezellige picknick terwijl er kijken naar een voorstelling in het openluchttheater. Geen nood als het zou regenen want er is een mobiel overdekt dak.

Den Amer

Bij inwoners van Diest en daarbuiten is Den Amer een zeer gekend cultureel centrum. Vooral het kleurrijke fietspad met vlaggen aan de zijkant vanuit de stad naar Den Amer, de link met het water en dat het gelegen is in het groen, draagt bij aan de bekendheid van Den Amer. Het aanbod is zeer breed en vindt de juiste verhouding tussen volksamusement en 'kunst met de grote K'.

Handel

In elke deelgemeente is er een bloeiende lokale handel en horeca. Er is voldoende diversiteit in de winkelvoorzieningen (niet enkel supermarkten, ook banken, bakkers, krantenwinkel, enz.). Buurtwinkels en gezonde voedings-afhaalpunten met een sociaal tarief voor kwetsbare groepen zijn ook in de toekomst nog actief aanwezig. Deeconomie wordt gestimuleerd.

Samenwerkingen

Er is een online platform waar alle verenigingen terug te vinden zijn. Per vereniging is er een contactpersoon die advies geeft indien een andere vereniging daarom vraagt. Op dit platform kan je als vereniging ook zien waar de stad en de cultuurraad aan werkt.

Verenigingen worden gestimuleerd om samen te werken met andere verenigingen zodat er een mix bestaat tussen jong en oud, mobiel en gehandicapt, culturen in deelnemers aan activiteiten. Good practices worden gedeeld. Er wordt ook aandacht besteed aan de participatie van mensen die behoren tot de kansengroepen. De evenementen van de verschillende verenigingen worden afgestemd op elkaar zodat er elke week wel iets te beleven valt naargelang de doelgroep en niet alles op dezelfde dag/in dezelfde week valt.

De stad gaat actief op zoek naar mogelijke samenwerkingen met scholen en andere gemeentes.

De verschillende raden (cultuur, sport, ...) bestaan niet enkel uit verenigingen, maar ook uit individuen. Er is ook 2x per jaar een open dialoog tussen verenigingen en de stad.

Toerisme

Er is een app voor Diest met een overzicht van alle activiteiten. Er wordt meer reclame gemaakt voor wat Diest te bieden heeft in buurgemeentes: historische gebouwen, hippe hotels, airbnb of hostel. Toeristen leren de stad kennen in een interactieve stadsgame.

Connectie en verbinding tussen burgers

Inwoners kennen hun burens terug. Naast de creatie van ontmoetingsplaatsen, zijn er ook contactpersonen waar burgers terecht kunnen. Een wijkverantwoordelijke (geen wijkagent) kent de mensen en gaat bij hen langs. Hij deelt informatie over de stad of het verenigingsleven en kijkt ook of mensen andere hulp nodig hebben. De verschillende wijkverantwoordelijken komen maandelijks samen in 'de buurtraad' en koppelen de noden en behoeften terug naar de stad.

Er zijn ook buurtfora waar mensen met elkaar in contact kunnen komen. Je kan er ook terecht om kosten te delen als je bepaalde werken gaat uitvoeren.

Communicatie

De stad communiceert via de wijkverantwoordelijke en promoot evenementen via radio, maakt gebruik maken van de info-borden. Er is ook een maandelijks evenementenkalender die op publieke plaatsen ligt en uitgehangen wordt aan het stadhuis zodat mensen ook buiten sociale media en de website om, weten wat er gebeurt in Diest. 't Kletske is digitaal beschikbaar.

De onthaalmomenten met nieuwe inwoners blijft behouden zodat ze vlot hun weg vinden in het administratieve en fysieke Diest.

ZORGZAME STAD

Diest is een trage stad waarbij iedereen op eigen tempo kan leven en iedereen mee telt. De stad heeft een hart voor iedere inwoner.

In de stad zijn er meer verbindingen tussen burgers, er zijn warme buurten waar mensen elkaar ontmoeten. Deze zijn in de eerste plaats laagdrempelige plekken waar spontane contacten mogelijk zijn zoals zitbanken, speelpleinen, groene plekken. Deze zijn complementair aan de bestaande ontmoetingsplaatsen en versterken elkaar. Het zijn plaatsen waar jong en oud en verschillende culturen elkaar ontmoeten. De focus ligt hierbij op menselijk contact, het stimuleren om te groeien naar een warme maatschappij waarbij er acties ondernomen worden naar integratie en diversiteit in Diest. Openheid, verdraagzaamheid en respect voor elk individu, elke cultuur en elke overtuiging zijn basiswaarden.

Deze bijkomende ontmoetingsplaatsen zijn er gekomen door de bevraging van bewoners waarbij zij aangaven waar een ontmoetingsplaats lokaal mogelijk/wenselijk is. Het budget werd voorzien door de stad. Het eigenaarschap over de ontmoetingsplaats blijft bij de bewoners. Studenten werkten rond het thema 'ontmoetingsplaatsen' en zorgden voor de inkleding (opdrachten zoals: maak een zitbank, bedenk innovatieve ideeën rond duurzaamheid en afvalbeheer, organiseer een event op de ontmoetingsplaatsen, zorg voor kennisuitwisseling tussen jong en oud, ...). De stad zorgt voor structurele ondersteuning van de ontmoetingscentra, stimuleert de oprichting van wijkwerkingen en de organisatie van straat- en wijkfeesten. Elk ontmoetingscentrum heeft zijn eigen peter of meter die zorgt voor de dagdagelijkse werking.

De zorg is dicht bij huis, ook voor mensen die in de deelgemeenten wonen. Om deze zorg te verlenen wordt er samengewerkt met andere organisaties. Er wordt ingezet op het concept: 'Zorg voor je bureu' waarbij bureu worden aangemoedigd om de bureu uit te nodigen voor een koffieklets. Tarsenaal is vlot bereikbaar voor alle inwoners van alle deelgemeentes (of een dienstencentrum in de eigen deelgemeente zorgt ervoor dat mensen buiten komen). Ook verenigingen doen hun best om alle inwoners te bereiken.

Ook voor jonge gezinnen is er ondersteuning. Er zijn voldoende plaatsen voor kinderopvang dicht bij thuis. Ook ouders die niet in een 9-to5-urrooster werken kunnen terecht in de kinderopvang. Kinderen die naar school gaan, kunnen dit dicht bij thuis. Indien kinderen gedwongen worden om in een school ver van hun thuis te gaan, is er een vlotte busverbinding zodat ze snel en veilig op school geraken. Op school is er aandacht voor de noden van het kind. Er worden samenwerkingsverbanden opgezet over de scholen en gemeentegrenzen heen zodat het kind de zorg krijgt die het verdient.

Jongeren hebben hun eigen plek in het jeugdhuis.

Wijkverantwoordelijken (brugfiguren of buddy's) maken de activiteiten in de buurt kenbaar bij de mensen en leiden mensen toe naar diensten of netwerken. De wijkverantwoordelijken kijken ook of inwoners behoefte hebben aan extra ondersteuning en wijzen de mensen door naar de correcte dienstverlening.

Diest geeft iedereen kansen:

- Ze stimuleert de sociale economie door een sociale kruidenier en afhaalpunten voor gezonde voeding te voorzien. Voor bepaalde werken doet de stad een beroep op werknemers in de sociale economie.
- Ze blijft inzetten op schoolverlaters samen met externe partners.
- In verschillende openbare gebouwen hebben mensen toegang tot digitale middelen (pc, internet)

Ook buiten Diest is er solidariteit met de medemens. Diestenaars zijn op de hoogte van de projecten die de stad steunt in het Zuiden en welke solidariteitsprojecten er lopende zijn. Fair trade-producten worden gepromoot.

KLIMAAT

Energie

De stad heeft een voorbeeldfunctie naar de inwoners toe en zorgt voor energiezuinige stadsgebouwen (isolatie/ventilatie). Op deze manier stimuleert ze de burgers om ook zo'n maatregelen te nemen. Er liggen zonnepanelen op alle stadsgebouwen. Burgers krijgen de mogelijkheid om mee te investeren, al dan niet door middel van een coöperatie. De stad bekijkt de mogelijkheden van energie op wijkniveau (niet individueel maar wel decentraal) en organiseert groepsaankopen voor energie. Indien rendabel worden er op niet-benutte open plekken zonnenvelden aangelegd. Bestaande waterkracht en windkracht wordt gebruikt om energie op te wekken (bv. waterkrachtcentrale op de Demer: saspoort/oude molen). De stad geeft goedkeuring om een eigen windmolen te plaatsen.

Fietsvriendelijkheid (zie ook mobiliteit)

Auto's zijn te gast in de stad. Voetgangers en fietsers hebben voorrang. Er wordt aan (bak)fietsdelen gedaan, inwoners worden gestimuleerd om de fiets te gebruiken.

De fietsinfrastructuur is in kaart gebracht, samen met de burgers. Er zijn:

- fietstoegankelijke trage wegen,
- betere en meer fietspaden,
- meer fietsstraten,
- meer fietsparkeerplaatsen
- ondergrondse fietsoversteekplaatsen,
- betere fietsverbindingen tussen de deelgemeente/centrum (vb. fietspad langs de spoorweg van Deurne naar Diest),
- groene plekken zijn verbonden,
- comfortzones voor fietsers en rolstoelgebruikers

Openbaar vervoer

Buurtbussen – tram – pendelbussen – trein – go-cars van de deelgemeentes naar het centrum

Autobeleid

Het centrum is autoluw, de markt is autovrij. Er zijn goede randparkings met vervoer naar het centrum. Vanuit een stadsdepot buiten het centrum wordt een pakjesdienst gecentraliseerd (behalve voeding) met een levering bv. 1/week ipv dagelijks met duurzaam voertuig.

Om schone auto's te stimuleren wordt er een lage emissie zone voor auto's ingevoerd (of een heel goed alternatief voorzien: zie openbaar vervoer en ruimtelijke ordening), er is een stadspremie voor milieuvriendelijke voertuigen en elektrische laadpalen in deelgemeentes. Ook hier heeft de stad een voorbeeldfunctie en wordt het wagenpark duurzaam gemaakt.

Om autodelen te stimuleren is er 1 cambio per deelgemeente. Er zijn specifieke parkeerplaatsen voor autodelers (niet cambio, privé autodelen).

CO2

De inwoners van Diest worden bewust gemaakt van het CO2 door het visualiseren van wetenschappelijke info. Het gebruik van houtkachels wordt uitgedoofd en er wordt een lage emissie-zone ingesteld.

Besluitvorming

Er is een klimaatreflex bij iedere beslissing van het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad.

Informatie en sensibilisering van en door 't stad

Er is een gratis en toegankelijk infoloket voor technologie en duurzaamheid die mensen helpt bij hun zoektocht naar alternatieven en informatie geeft over premies en groepsaankopen. Daarnaast zijn er communicatieacties waarbij er tips aan burgers worden gegeven met quick wins, klimaatvriendelijke landbouw wordt gepromoot, inwoners worden geholpen bij het behalen van de energienorm (lage inkomens, alleenstaanden, ...). Scholen worden betrokken en groene jongens vinden elkaar.

Voeding

Mensen worden gestimuleerd om zelf te telen. Er worden plukboerderijen en stadstuinen ingepland. Volkstuinen worden verlegd van de ring naar achter de halve maan.

Inwoners worden gesensibiliseerd om hun inkopen te doen in korte keten supermarkten, bij lokale handelaars en bio-boeren, die allen ook aanwezig zijn in de deelgemeentes, en plasticvrij te kopen. Er zijn ook verpakkingsvrije winkels. Voedselteams, bio-fair aankopen, de sociale kruidenier en Buurderij worden gepromoot met lokale en Fair Trade producten. Door de combinatie met sociale economie kunnen er nieuwe projecten ontstaan.

Ruimtelijke ordening

Het centrum is de kern van een lobbensysteem, van daaruit zijn er meerdere lobben telkens van 2,5km lang en 600 meter breed. Tussenin is er groenruimte. Dit systeem is ideaal voor het behoud van groen en een realistische inplanning van openbaar vervoer (tram).

De bestaande open ruimte wordt bewaakt en beschermd.

Op de citadel is er een koppeling met korte keten en sociale tewerkstelling.

Meer groen in het centrum

Er zijn daktuinen, groene gevels/tegelstuinen, gevelbankjes. Braakliggende zones worden gebruikt voor groen. Eigenaars krijgen de keuze in het betalen van een belasting op braakliggende gebieden of aanleg van een waardevolle groene plek. De invulling van bestaande zones gebeurt op basis van inspraak van de burgers (vb bloemenweide ipv gras).

DIEST IN 2030 IS OOK...

- De kern van deelgemeentes vergroten.
 - Serviceflats met medische zorg in deelgemeentes.
 - Meer jeugdwerking in de deelgemeentes.
 - Meer inwoners: goed i.f.v. zuurstof, leefbaarheid, fiscaliteit en minder pendelen.
 - Netwerken versterken: senioren, tegen eenzaamheid.
 - Veel meer toerisme: troeven promoten, meer plaatsen toegankelijk maken, route tussen verschillende historische plekken, tentoonstellingen.
 - Eigenheid uitspelen: geen slaapstad maar sterke identiteit.
 - Citadel: belevingspark met plaats voor lokale biologische producten.
 - Sneller renoveren van erfgoedpanden mogelijk maken: snellere administratie, voorgevel vrijwaren maar binnenin privéhuizen flexibeler zijn.
 - Meer kleinhandel in historische gebouwen.
 - Meer participatie.
 - Continu de vakantiesfeer uitstralen.
 - Speeltuin op de grote markt.
 - Speelpleinen in de buurten, die inzetten op creativiteit en die meegroeien met de buurt.
 - Buurtambtenaar in de deelgemeentes.
-

SAMEN DIEST

De Diestenaar nodigt het stadsbestuur uit om participatie op verschillende niveaus uit te bouwen. Hij geeft het advies om dit tijd en ruimte te geven. Zowel fysieke als digitale manieren om met elkaar van gedachten te wisselen, zijn aangewezen. De basis voor dit alles is een transparante communicatiecultuur die opvolging en beslissing terugkoppelt. Er is een belangrijke rol weggelegd voor verbindingsfiguren tussen groepen en deelgemeenten enerzijds en het stadsbestuur anderzijds.

De **stedelijke communicatie** is zichtbaar en wervend. Er is aandacht voor argumentatie bij beslissingen, en er is terugkoppeling over de voortgang van dossiers. De Diestenaar kan online interessante documenten zoals het meerjarenbeleidsplan vinden. De stedelijke website is helder en gebruiksvriendelijk.

Het bestuur moedigt de burger aan tot overleg, tot elkaar durven aanspreken. Goede voorbeelden en goede ideeën krijgen via de stedelijke communicatie meer aandacht van de Diestenaar.

Participatie in Diest betekent meer momenten zoals de Toekomstdag. Dit kan op terugkerende momenten in verschillende vormen gebeuren, maar bij voorkeur met een vaste frequentie. Waarom niet op café of in cafévorm (toogklap)?

Ook online vormen van participatie moeten zeker een plaats krijgen. Sociale media worden optimaal benut om online van gedachten te wisselen.

Participatie kan heel concreet gaan over dossiers en evaluaties. De deelnemers nemen hier een tijdelijk engagement. Adviesraden, waar de leden zich langer engageren, krijgen ook meer bekendheid door een opwaardering.

Sleutelfiguren zijn belangrijke tussenpersonen. Zij spelen een rol in het verbinden van bestuur en groepen/deelgemeenten.

Er is een participatie-ambtenaar die erover waakt dat er altijd iets gebeurt met de uitkomst van een participatiemoment. Geef dit alles tijd en ruimte om het te verkennen in Diest.

Om **klassieke meldingen** vlot af te handelen, is er een centraal meldingspunt, fysiek en digitaal. 't Kletske heeft een meldingskaart, en elke deelgemeente weet welke ambtenaar meldingen kan ontvangen.

Betwist punt: werken op afspraak maakt de afstand tussen stad en burger groter <-> werken op afspraak kan anders en beter (zie dienstverlening)

Burgerinitiatieven in Diest moeten ondersteund en samengebracht worden. Bij grotere stedelijke projecten maakt de stad een businessplan waar burgers en burgerinitiatieven een rol in kunnen gaan spelen.

De **gemeenteraad** kan live gevolgd worden van thuis uit.

De **Diestenaar** engageert zich individueel of in actieve buurt- en wijkwerkingen, dorpsraden.
